

AGRÁRMINISZTERIUM

**Az állattenyésztési ágazat agrárgazdasági
helyzete
Kormányzati intézkedések a húsmarha
tenyésztésben**

Tarpataki Tamás

helyettes államtitkár
Agrárminisztérium

Magyar Charolais Tenyésztők Egyesülete
Szakmai nap
Lovászi
2018. szeptember 12.

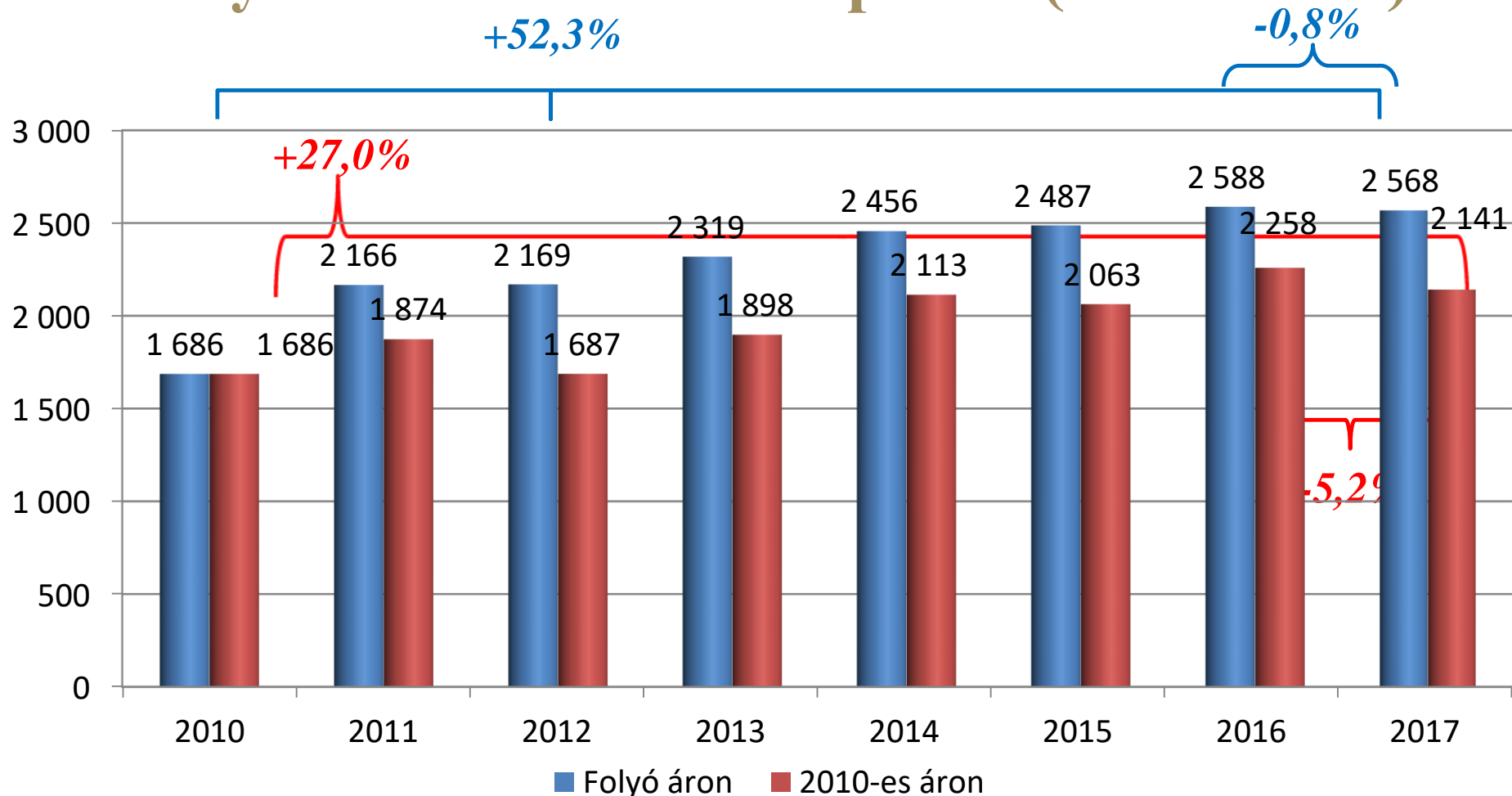

Helyzetkép

Megnevezés	2013	2014	2015	2016	2017	2018
GDP növekedés (%)	+2,1	+4,2	+3,4	+2,2	+4,0	+4,8
Mezőgazdaság bruttó hozzáadott értékének volumenváltozása (%)	+14,7	+17,4	-4,1	+9,9	-9,0	+1,6
A mezőgazdaság hozzájárulása a GDP növekedéshez (százalékpont)	+0,6	+0,7	-0,2	+0,4	-0,3	0,0
Mezőgazdaság részesedése a hozzáadott értékből folyó áron (%)	4,6	4,7	4,4	4,4	3,9	2,6*

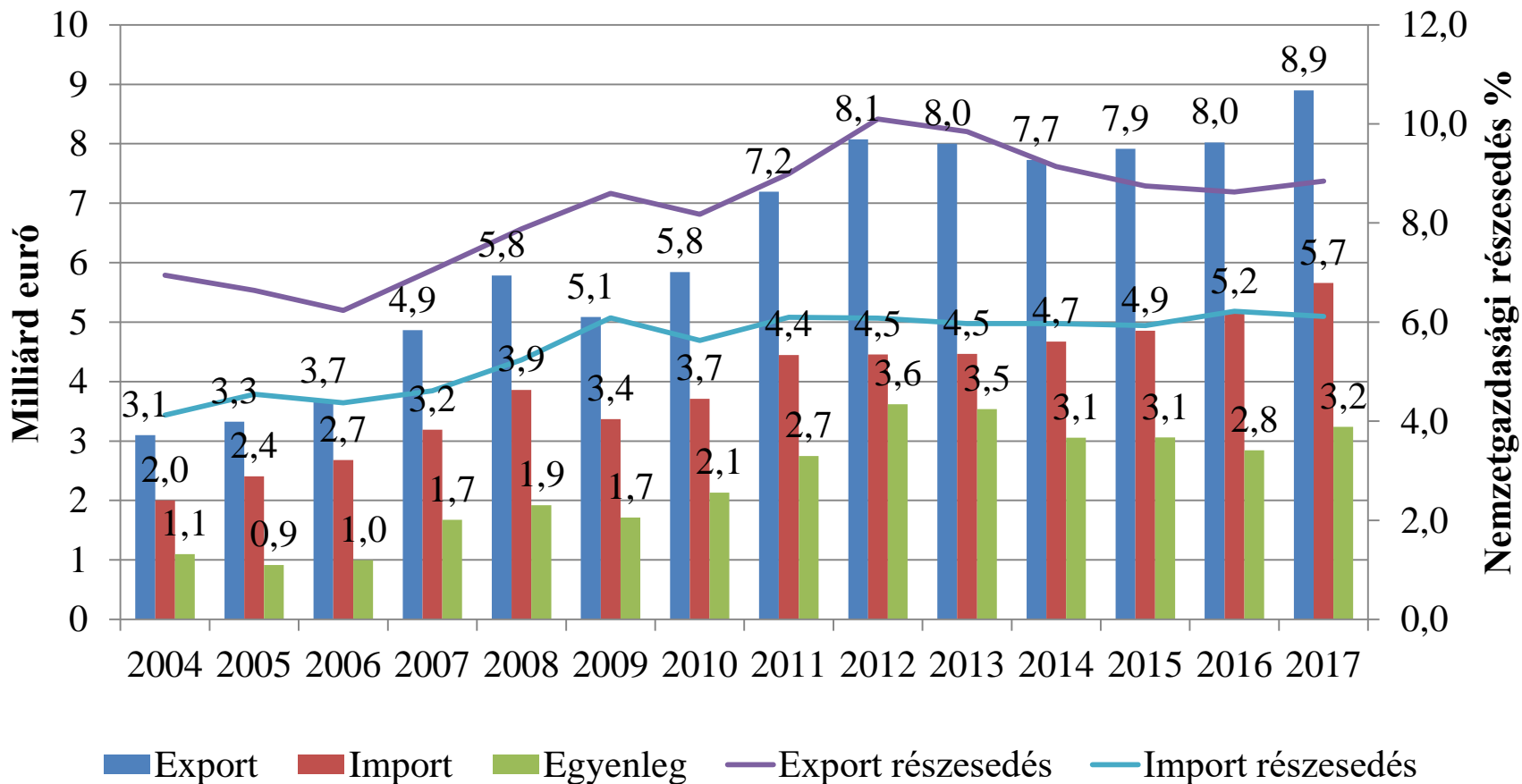

A mezőgazdaság kibocsátásának alakulása folyó és változatlan alapáron (milliárd Ft)

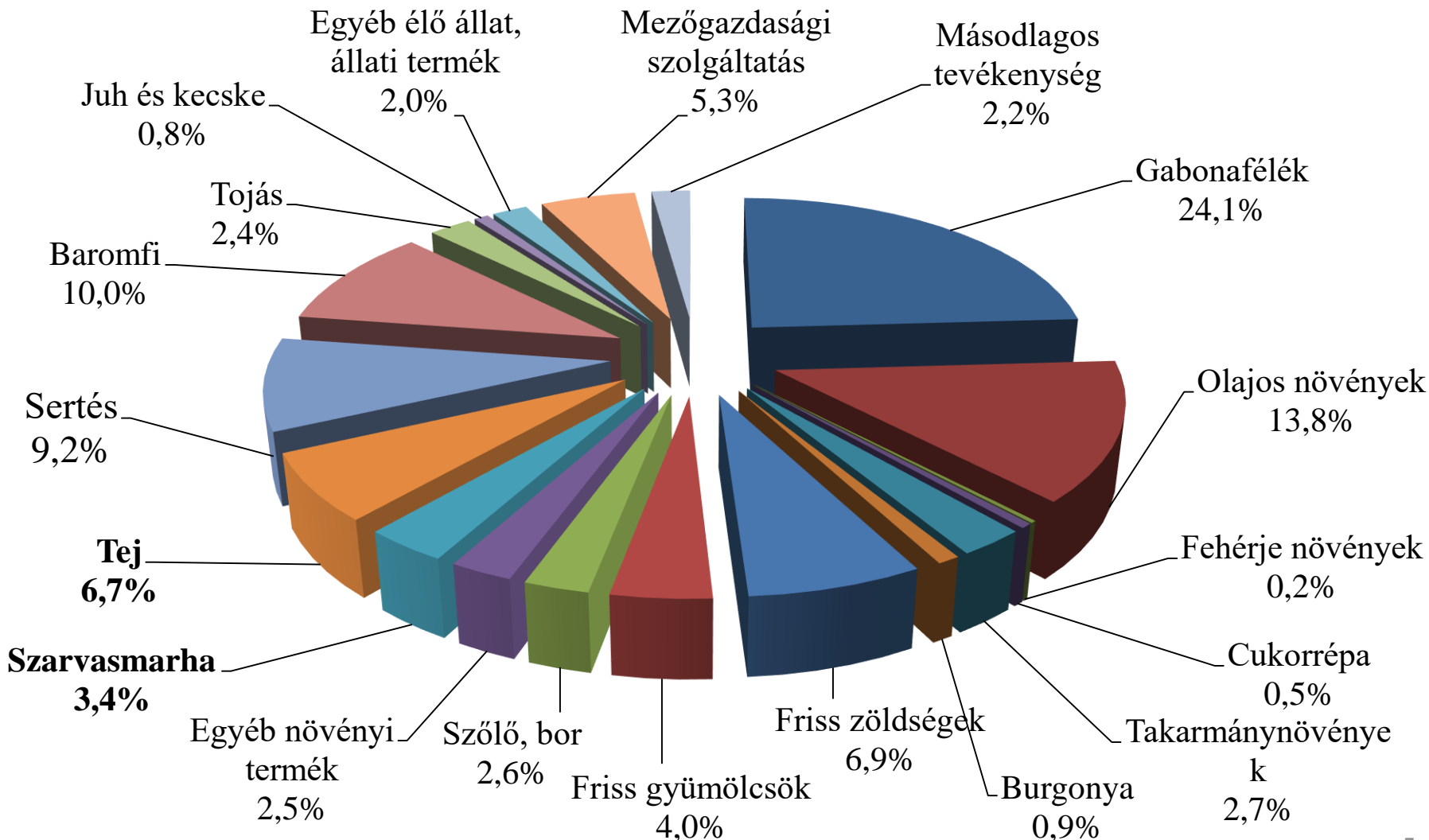

Agrár-külkereskedelem alakulása (milliárd euró)

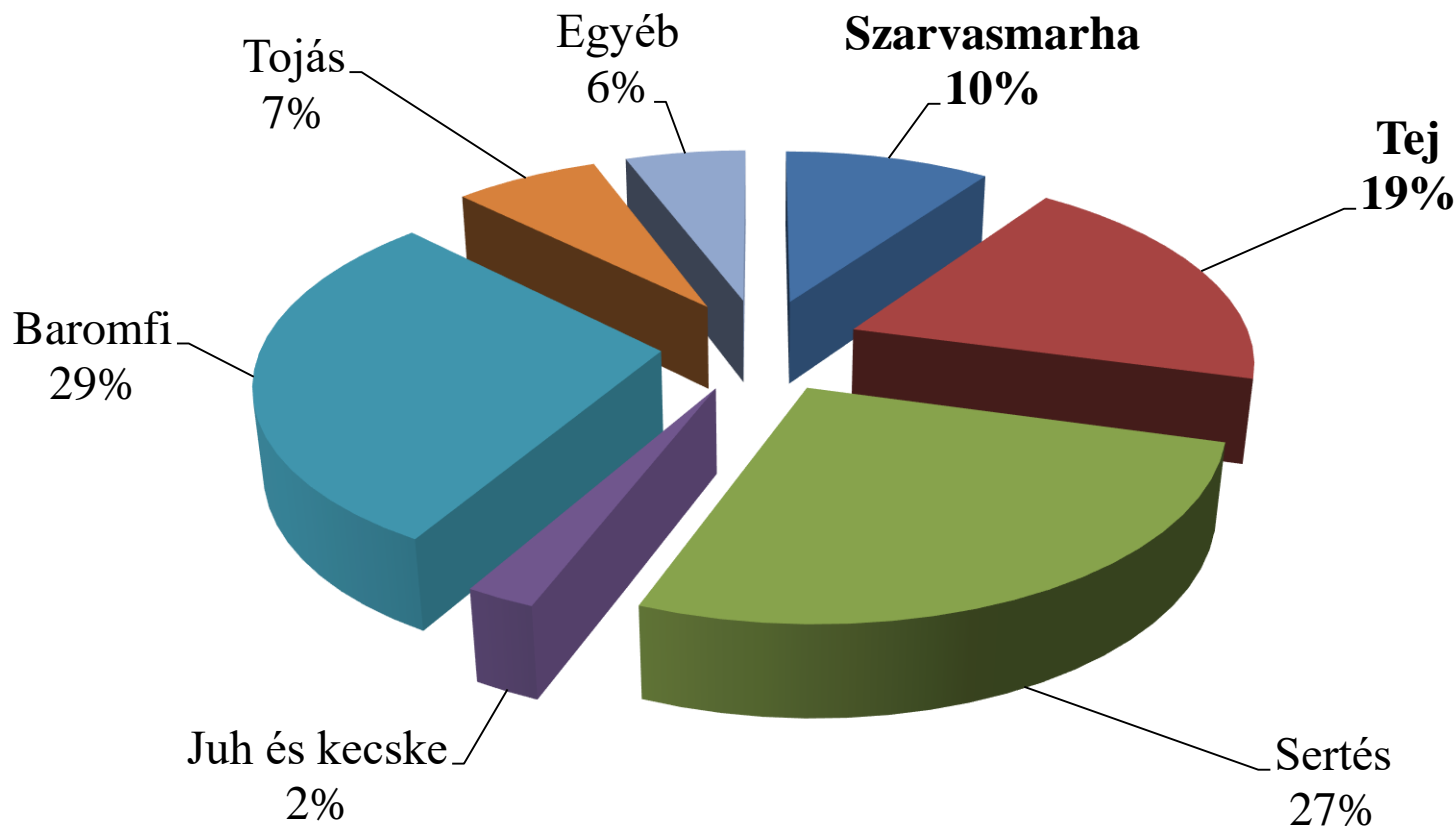

Mezőgazdasági termelés szerkezete 2017-ben

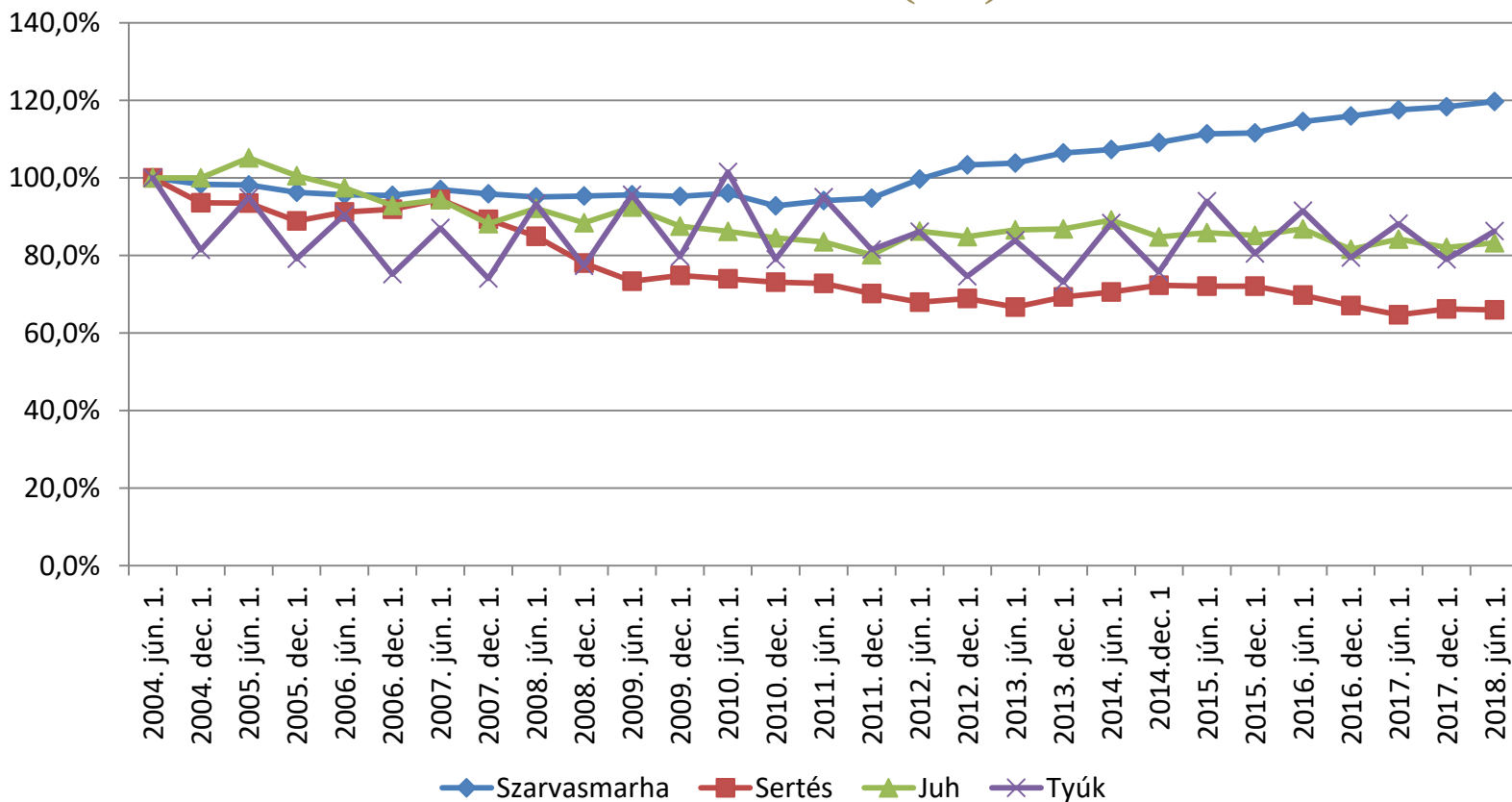

Az állattenyésztés kibocsátásának szerkezete 2017-ben*

Állatállományok alakulása 2004-2018 (2004 jún.=100%) és 2018 jún. (darab), 2017-2018 közötti változás (%)

879,8 ezer, +1,8%

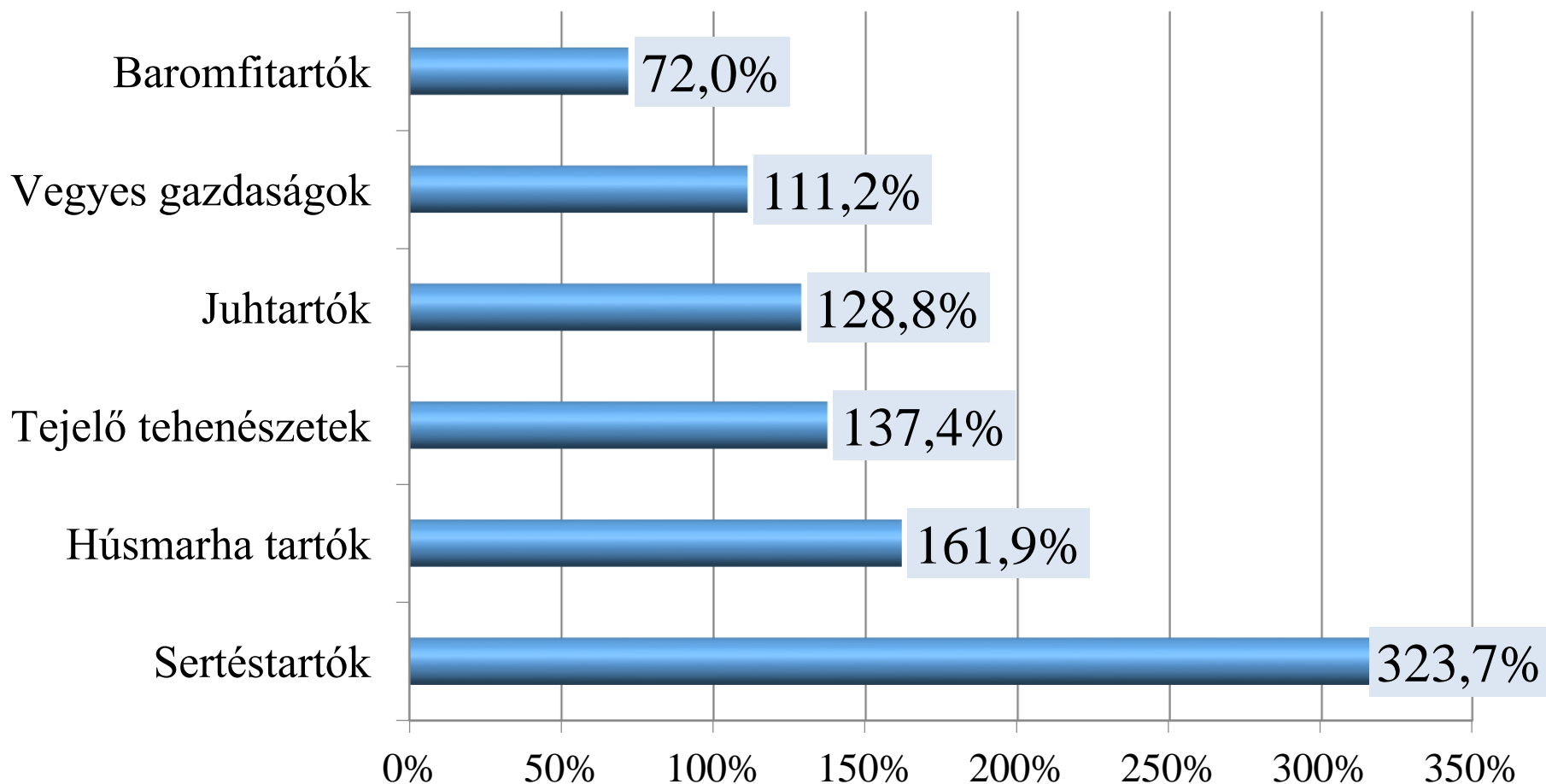
1,164 millió, -1,1%

34,8 millió, -2,2%

2,859 millió, +1,9%

A jövedelempótló agrártámogatások aránya az adózás előtti eredményből az állattenyésztésben 2011-2016 (%)

Állattenyésztés teljesítménye 2010. és 2017. között

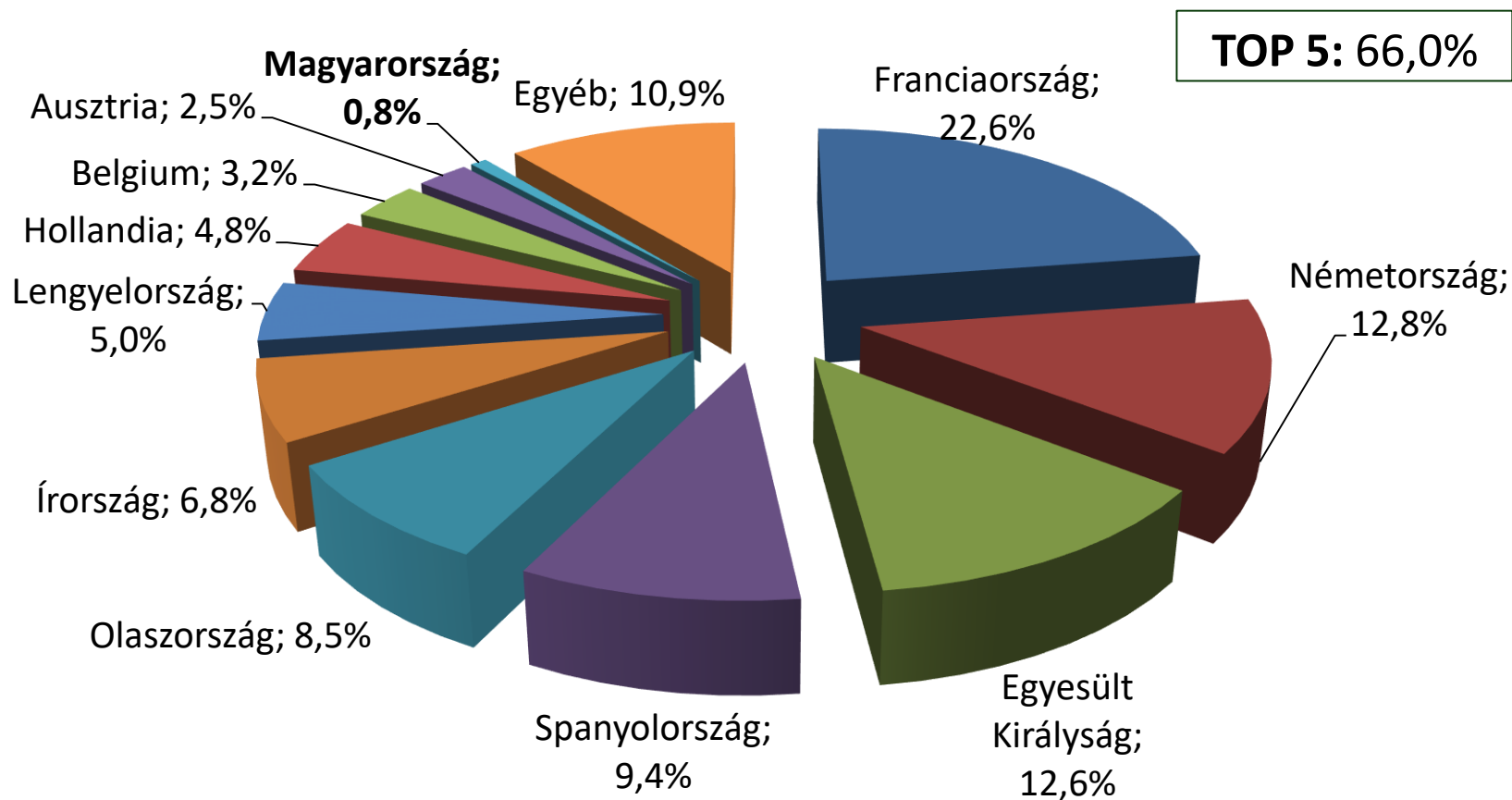
- A piaci válságok és járványok ellenére sikerült stabilizálni az állattenyésztés helyzetét az elmúlt években.
- Az állattenyésztés kibocsátása 2017-ben 883 milliárd forint volt, folyó áron 47,2%-kal, változatlan áron 8,3%-kal haladta meg a 2010 évi értéket.
- A szarvasmarha ágazat kibocsátása folyó áron 135,8%-kal, változatlan áron 7,6%-kal emelkedett.
- A tejtermelés folyó áron 43,9%-kal, változatlan áron 13,8%-kal bővült.

A szarvasmarha ágazat jelenlegi helyzete

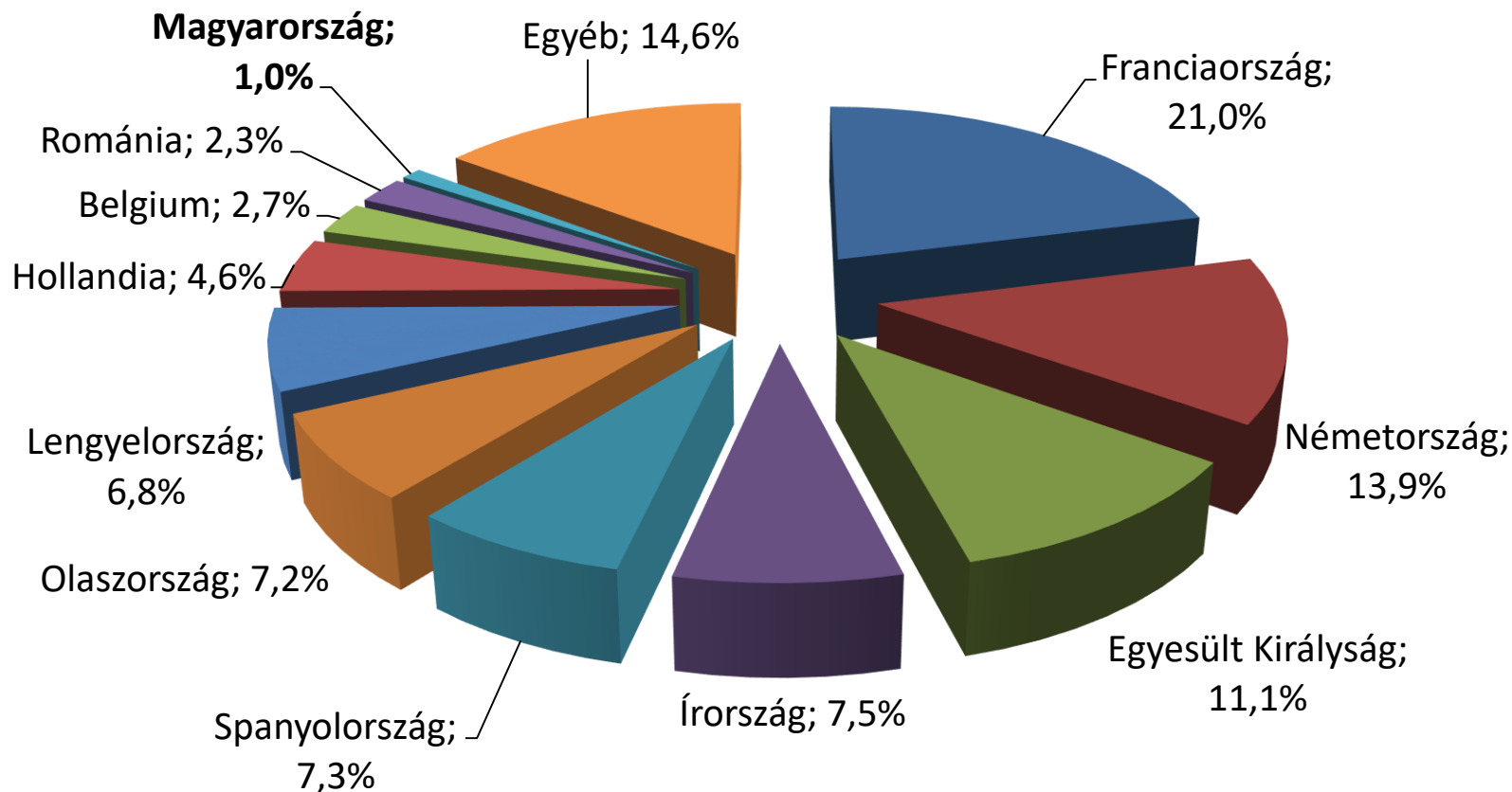
Az EU vágómarha termelésének megoszlása értékben, 2017-ben (%)

Az EU szarvasmarha állományának megoszlása 2017-ben (%)

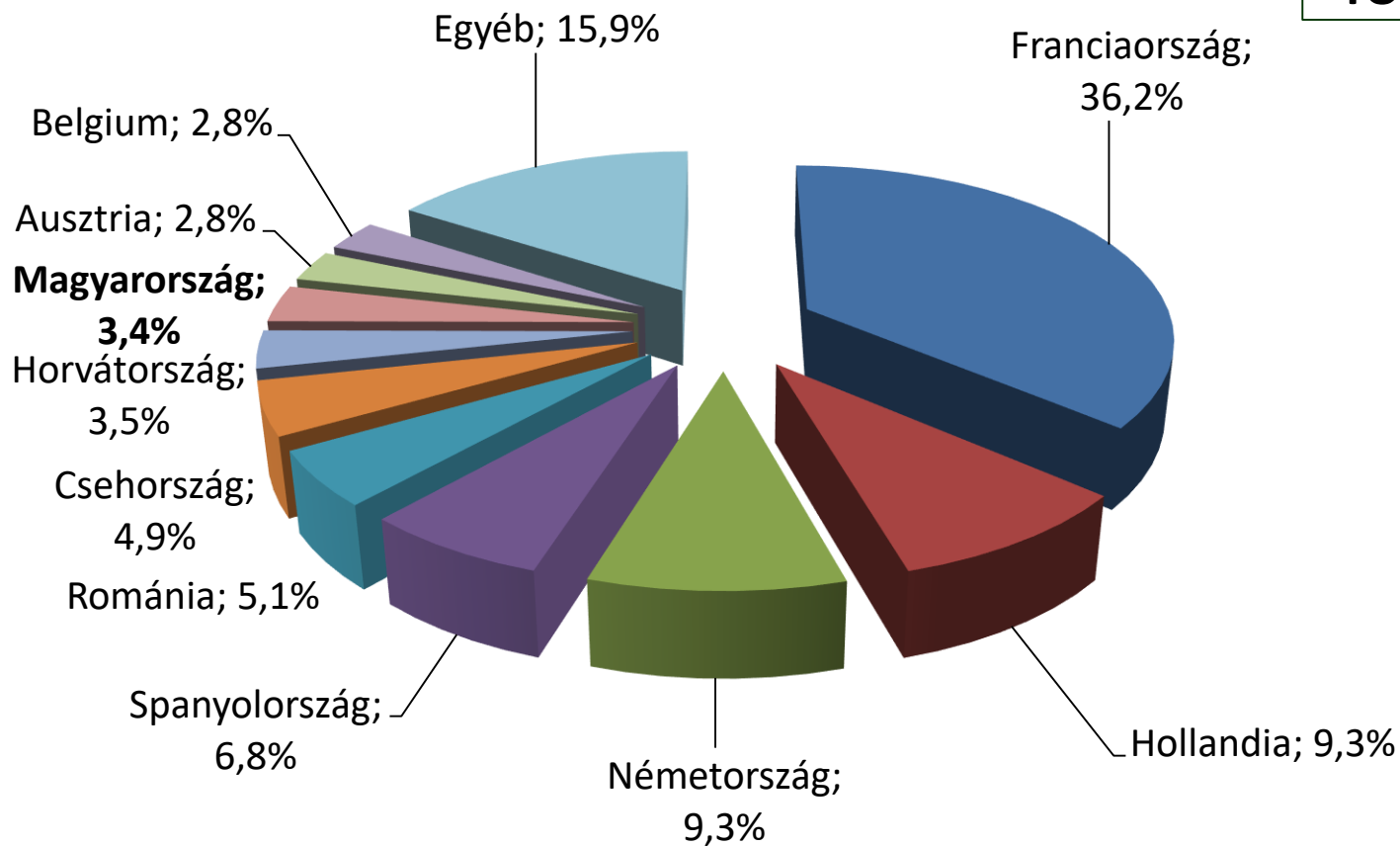
TOP 5: 60,8%

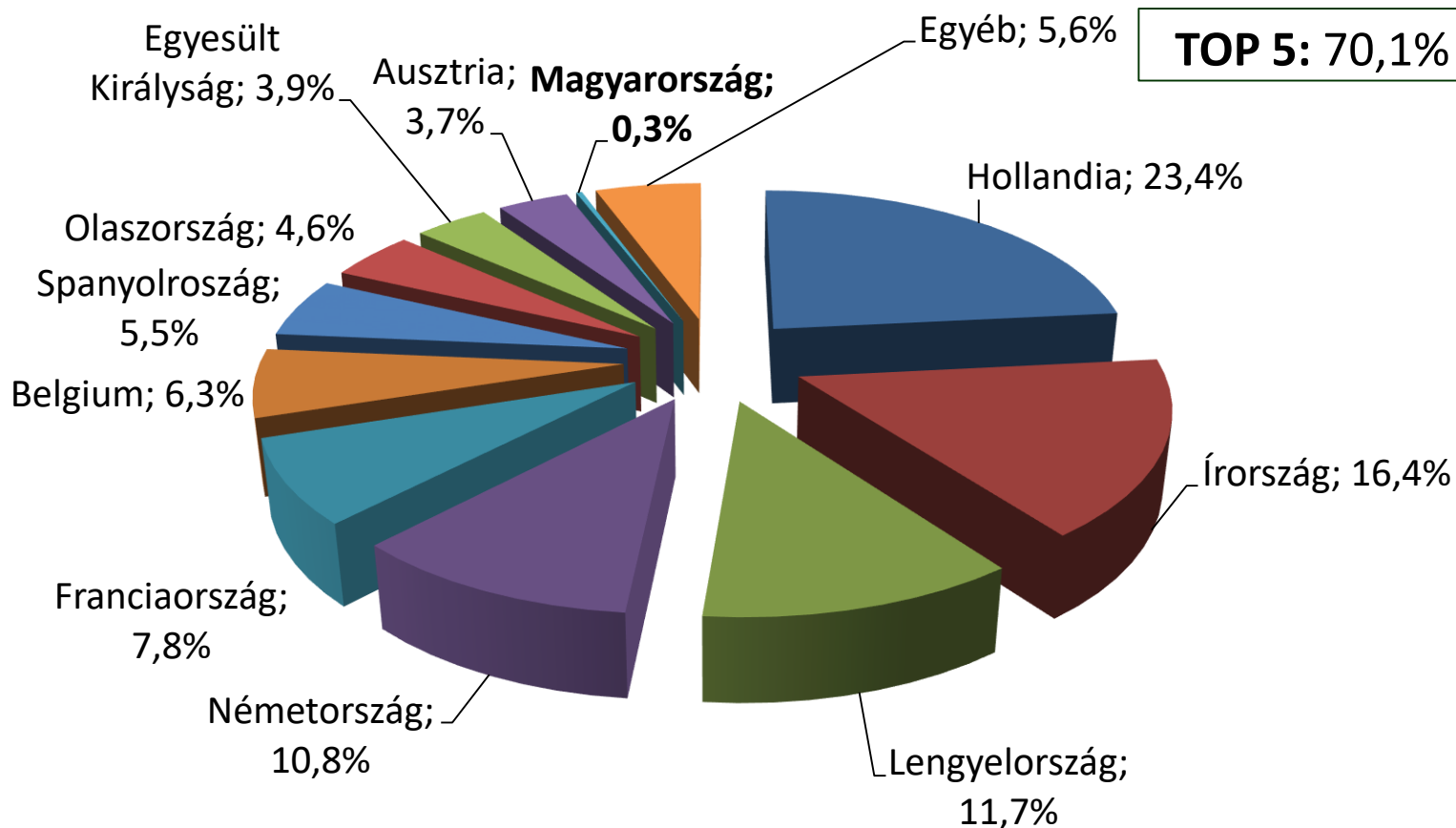
Az EU tagországok élő szarvasmarha kivitelének (EU-n belüli és kívüli) megoszlása 2017-ben

TOP 5: 66,7%

Az EU tagországok marhahús kivitelének (EU-n belüli és kívüli) megoszlása 2017-ben

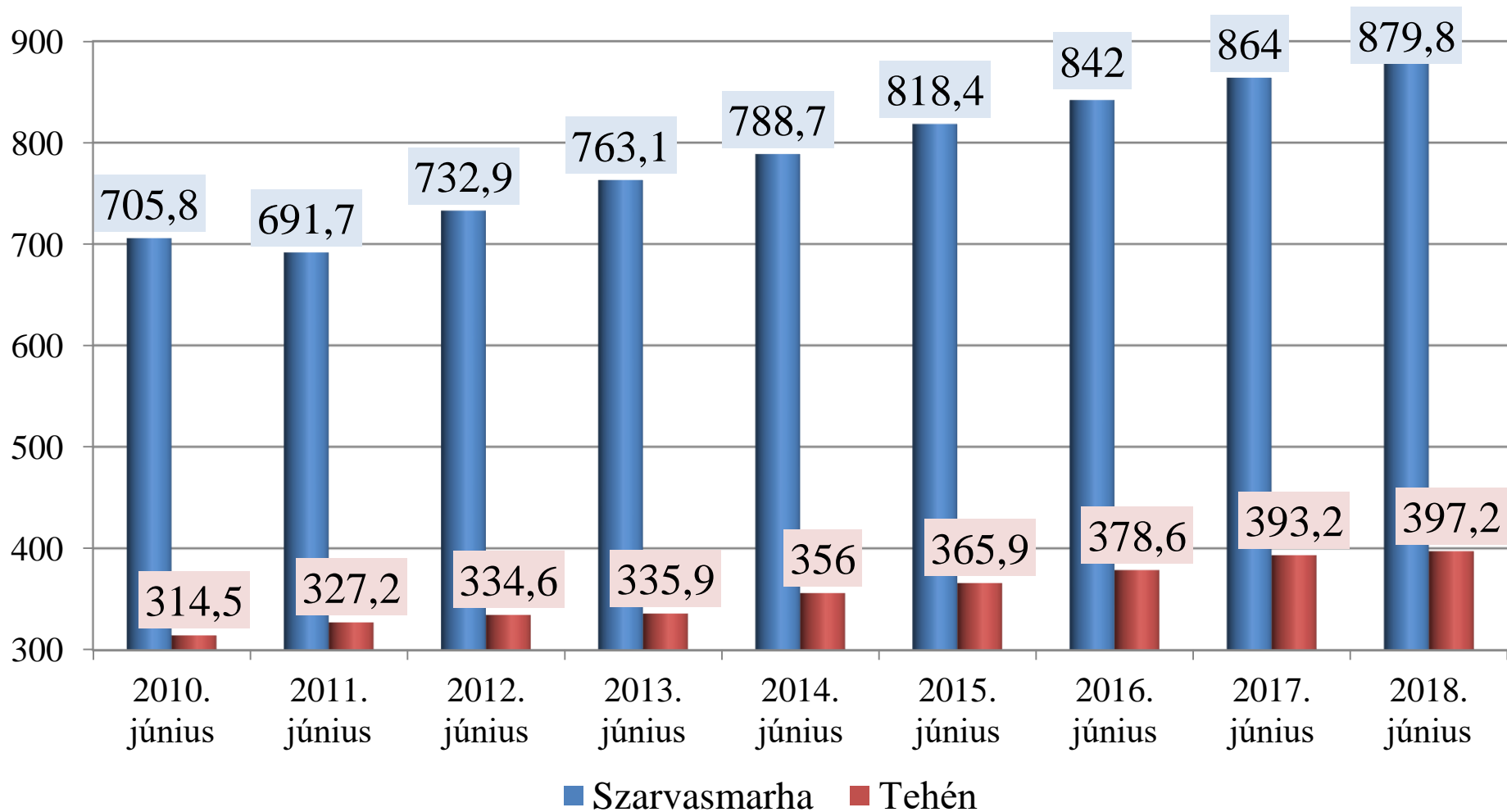

A hazai húsmarha ágazat termelési és export mutatói (1000 tonna)

	2013	2014	2015	2016	2017
Vágómarha termelés	76,8	80,2	86,6	91,8	91,4
Élő húsmarha export	29,0	27,4	32,3	37,1	29,5
Szarvasmarha vágás	44,5	45,3	51,1	54,9	53,4
Marhahús export	16,5	12,3	13,1	14,1	13,8

A hazai szarvasmarha állomány alakulása 2010 és 2018 júniusa között (1000 darab)

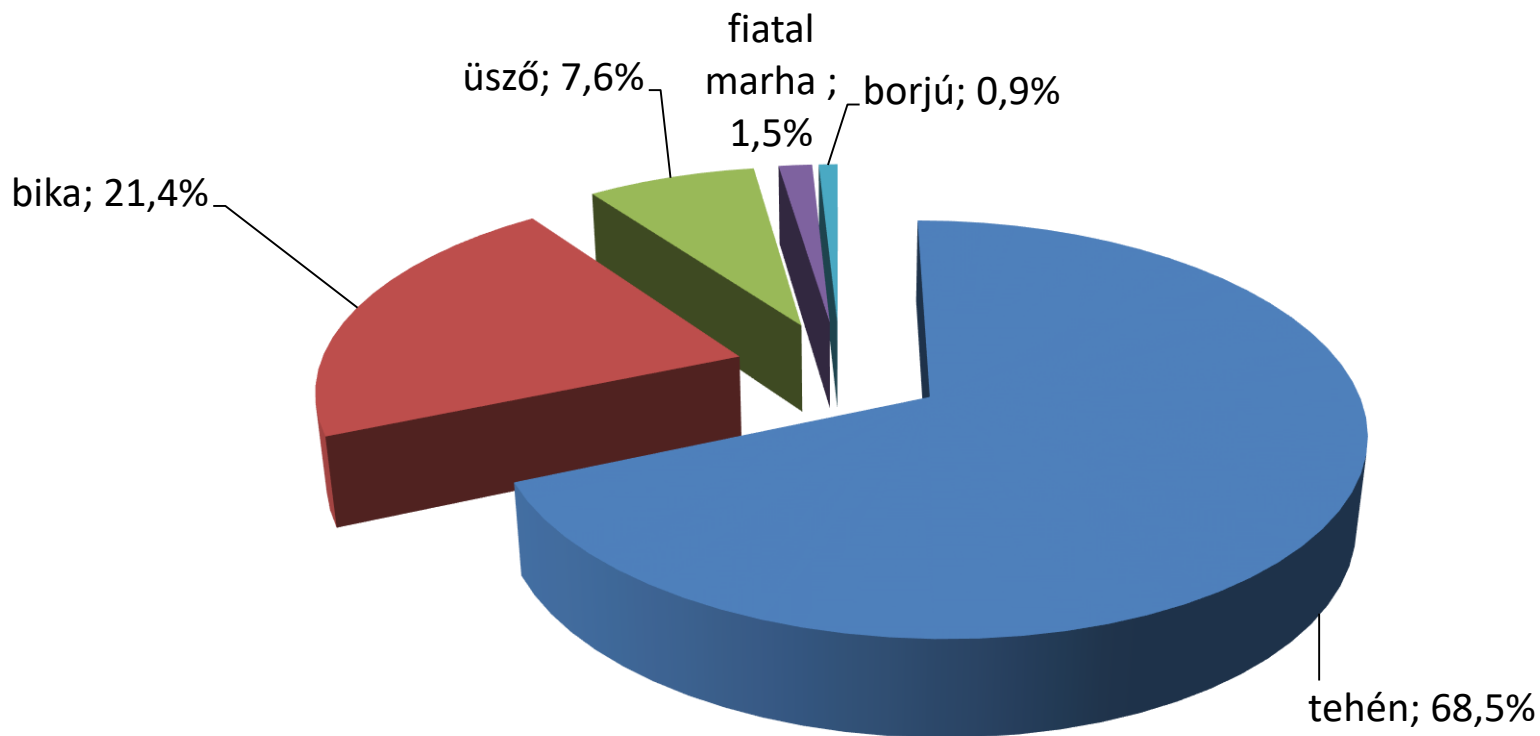

Élő állat vágások a hazai vágóhidakon 2017.

Megnevezés	2017.			Különbség élősúlyban az előző évhez viszonyítva	
	Ezer darab	Élősúly	Vágósúly		
				Ezer tonna	
Szarvasmarha	105,6	53,4	27,2	-1,6	-2,8
Sertés	4 755,7	538,1	434,6	+4,5	+0,8
Juh	35,0	1,3	0,6	+0,1	+4,1
Baromfi	200 716,4	613,4	485,2	-34,4	-5,3
ebből csirke	167 807,6	413,6	329,8	+10,0	+2,5
Liba	4 636,7	28,0	20,7	-6,7	-19,3
Kacsa	18 808,1	67,6	51,9	-33,2	-32,9
Pulyka	6 895,5	98,2	78,1	-4,7	-4,6

A hazai vágóhidak szarvasmarha vágásának megoszlása 2017-ben élősúlyban

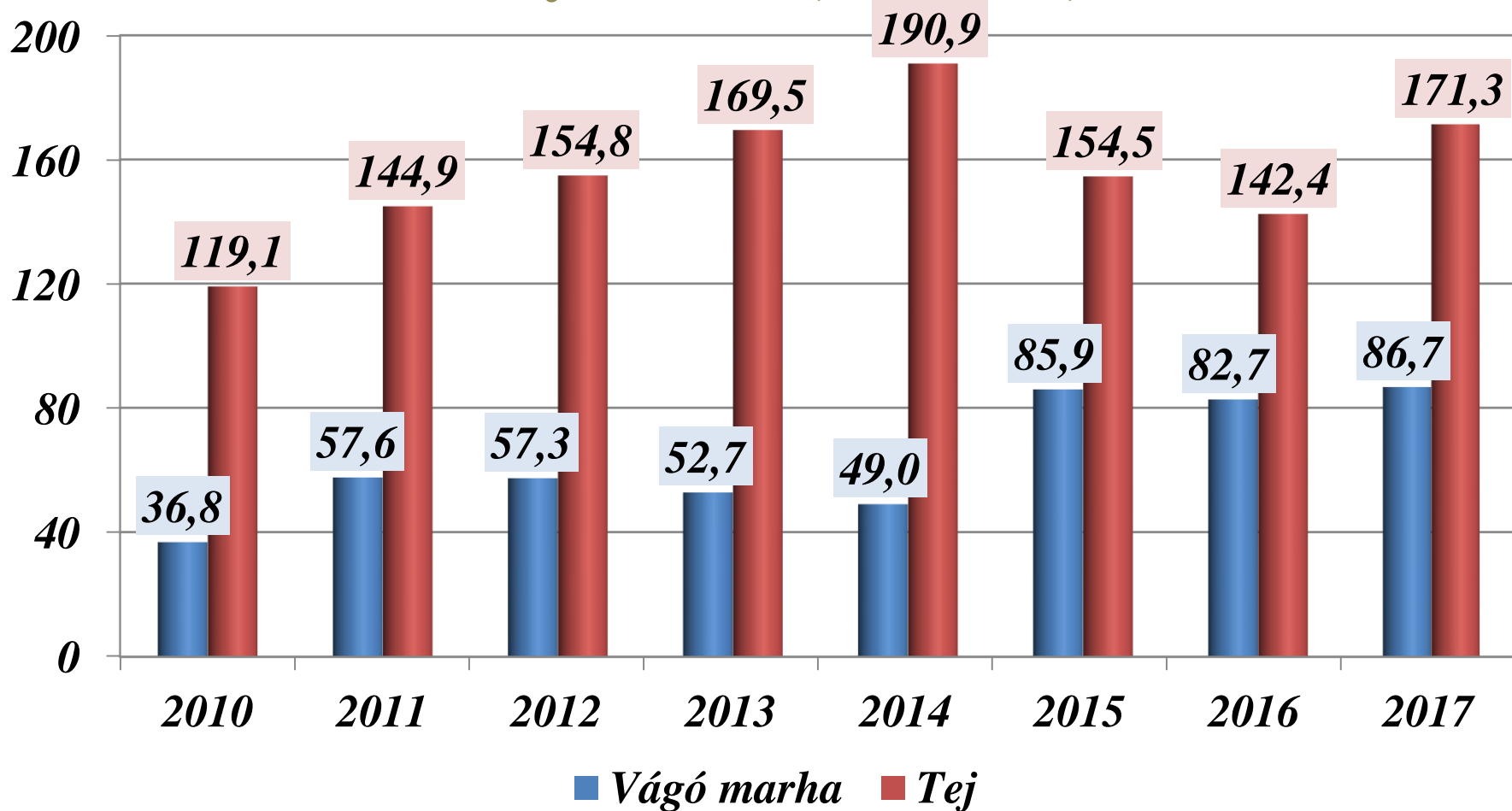
Élő állat vágások a hazai vágóhidakon 2018. I. félév

Megnevezés	2018. I. félév			Különbség élősúlyban az előző év azonos időszakához viszonyítva	
	Ezer darab	Élősúly	Vágósúly		
					%
Szarvasmarha	56,4	28,9	15,0	+3,2	+12,4
Sertés	2 355,5	271,3	219,7	+5,4	+2,0
Juh	24,0	0,8	0,4	+0,3	+48,3
Baromfi	109 150,0	341,0	266,9	+49,1	+16,8
ebből csirke	84 137,4	207,4	163,8	+3,7	+1,8
Liba	2 003,7	12,6	9,1	+2,8	+28,7
Kacsa	18 282,5	65,2	50,2	+38,7	+145,8
Pulyka	3 497,9	53,0	41,8	+4,3	+8,9

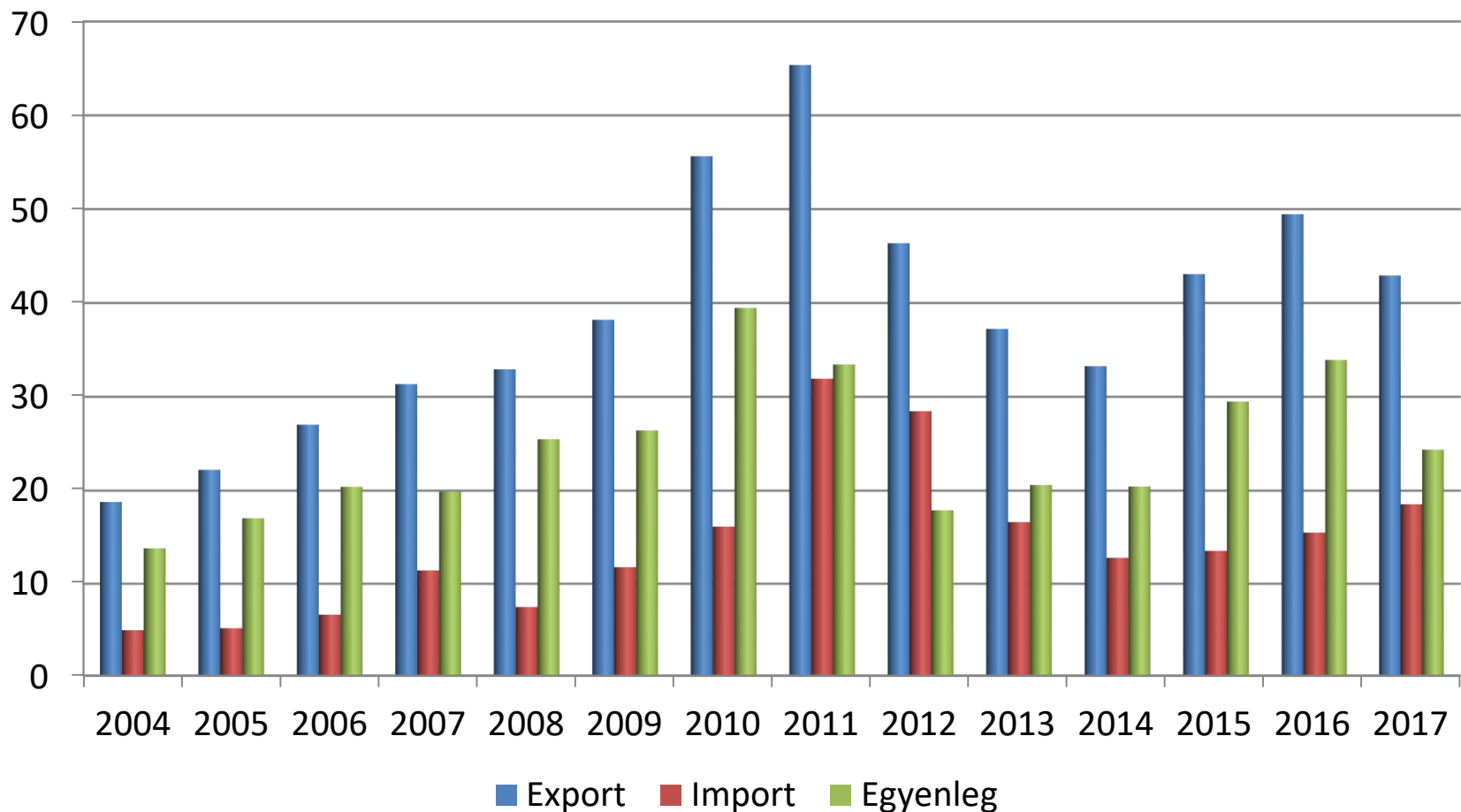
AGRÁRMINISZTERIUM

A szarvasmarha ágazat kibocsátása folyó áron (Mrd. Ft)

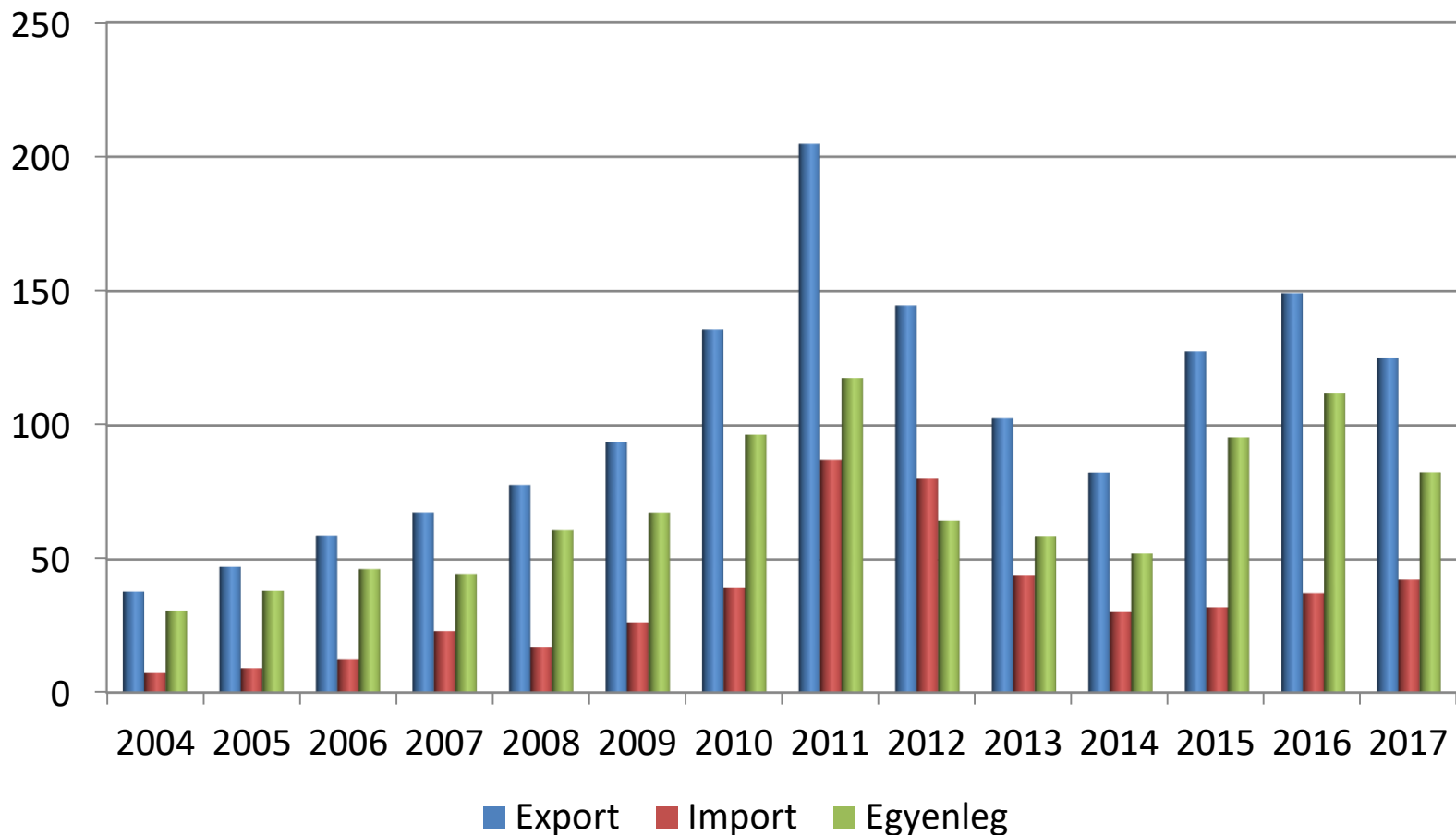

Az élő marha külkereskedelem alakulása (ezer tonna)

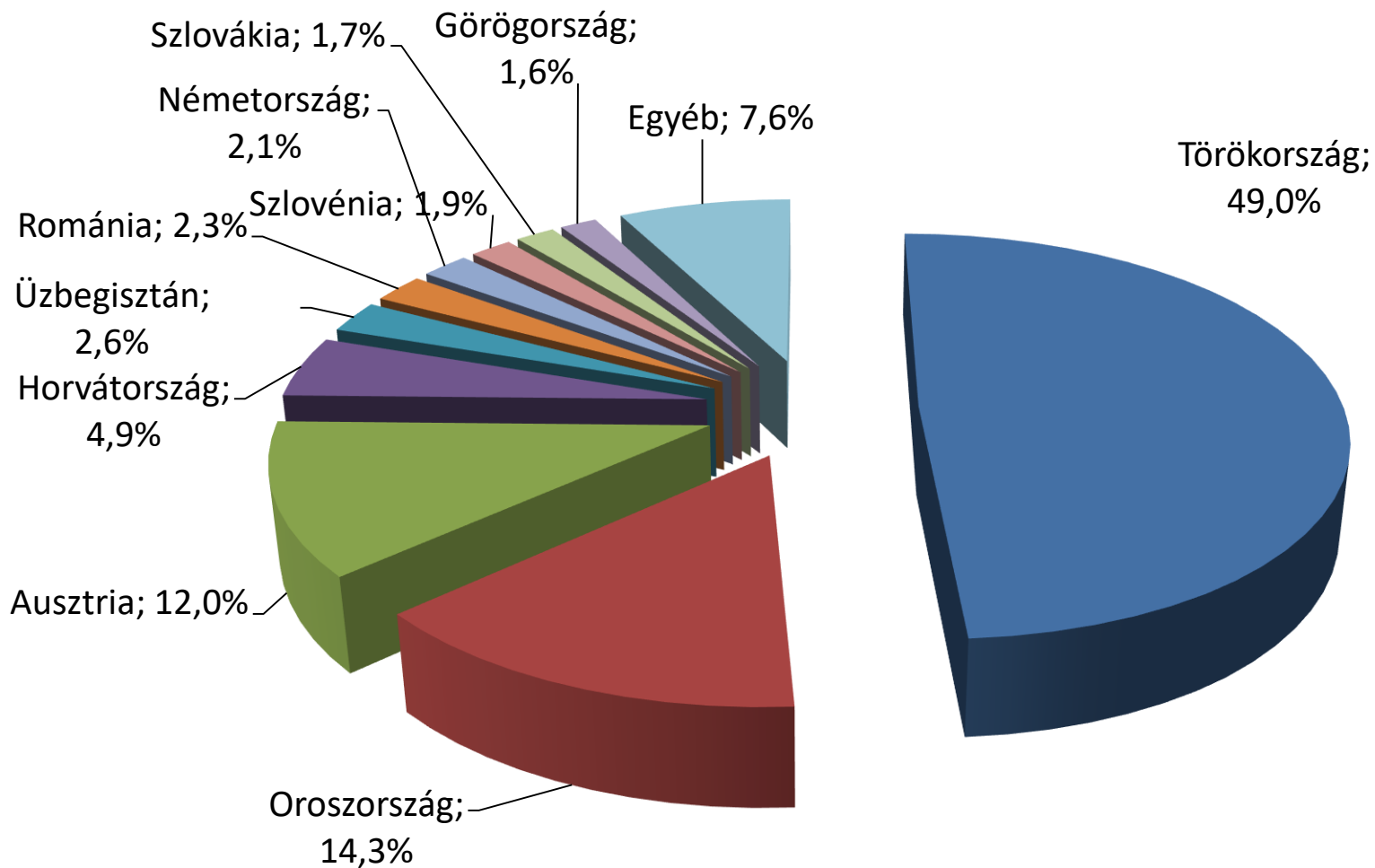

Az élő marha külkereskedelem alakulása (millió euró)

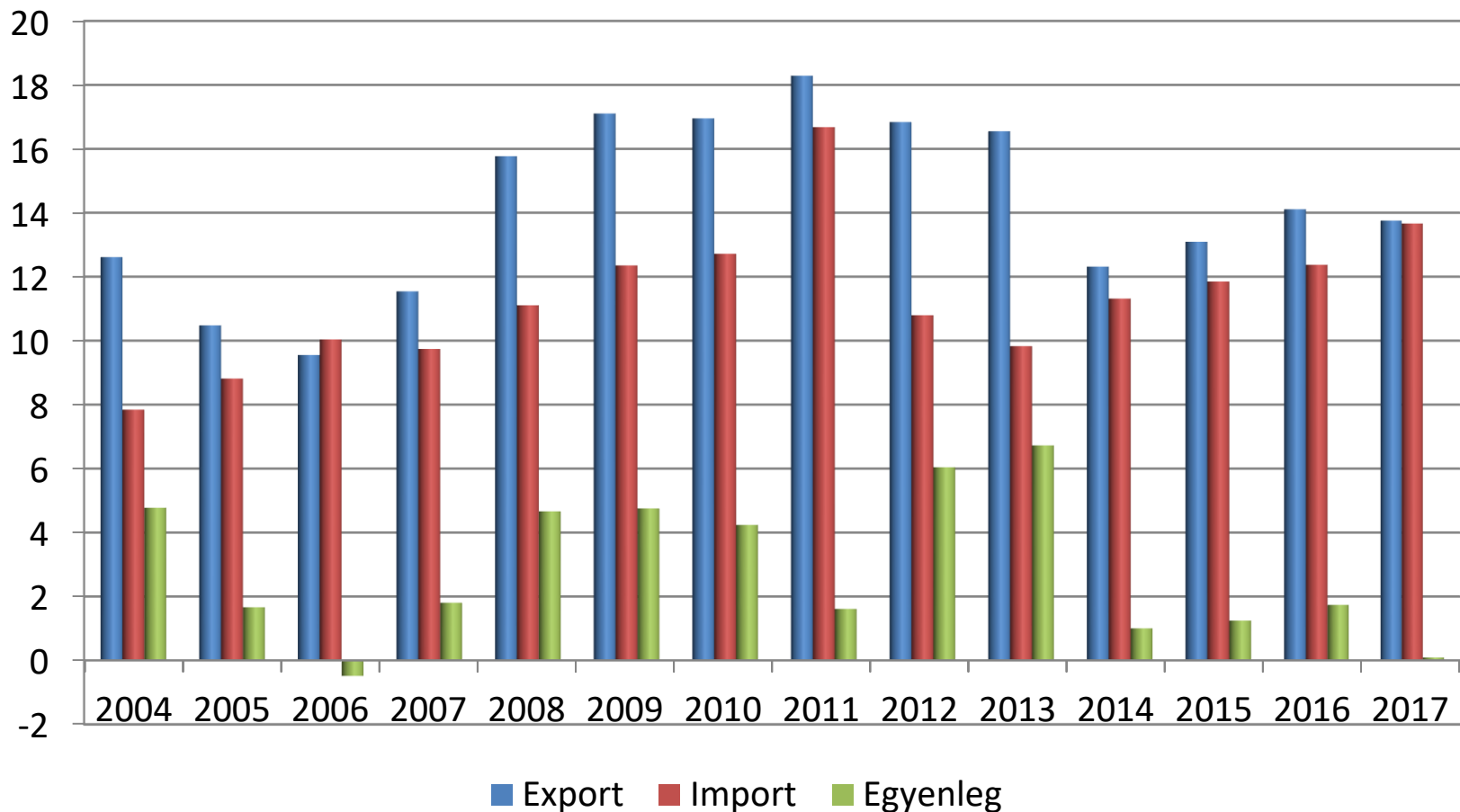

Az élő marha export fő célországai 2017-ben (%)

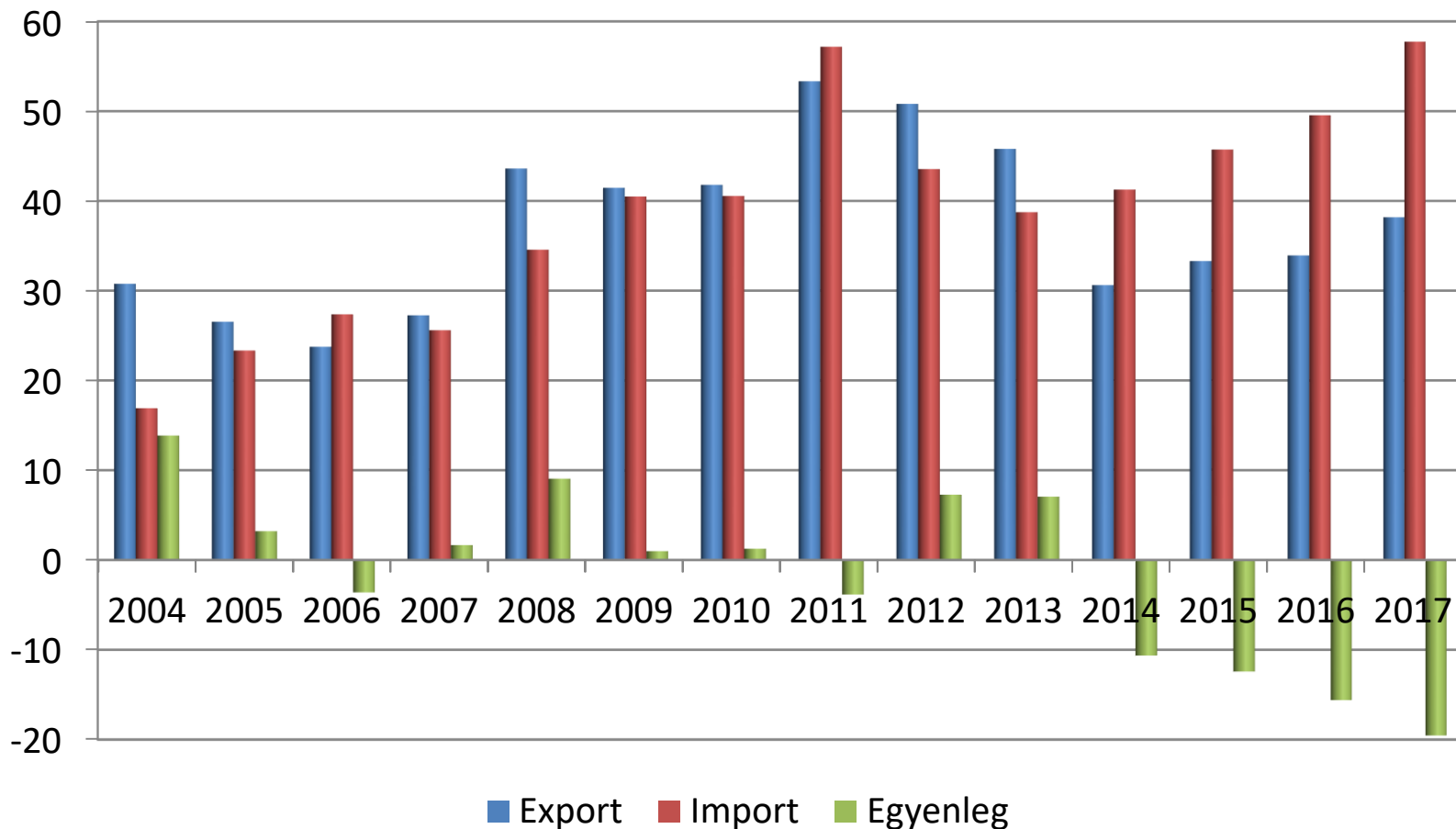
A marhahús külkereskedelem alakulása (ezer tonna)

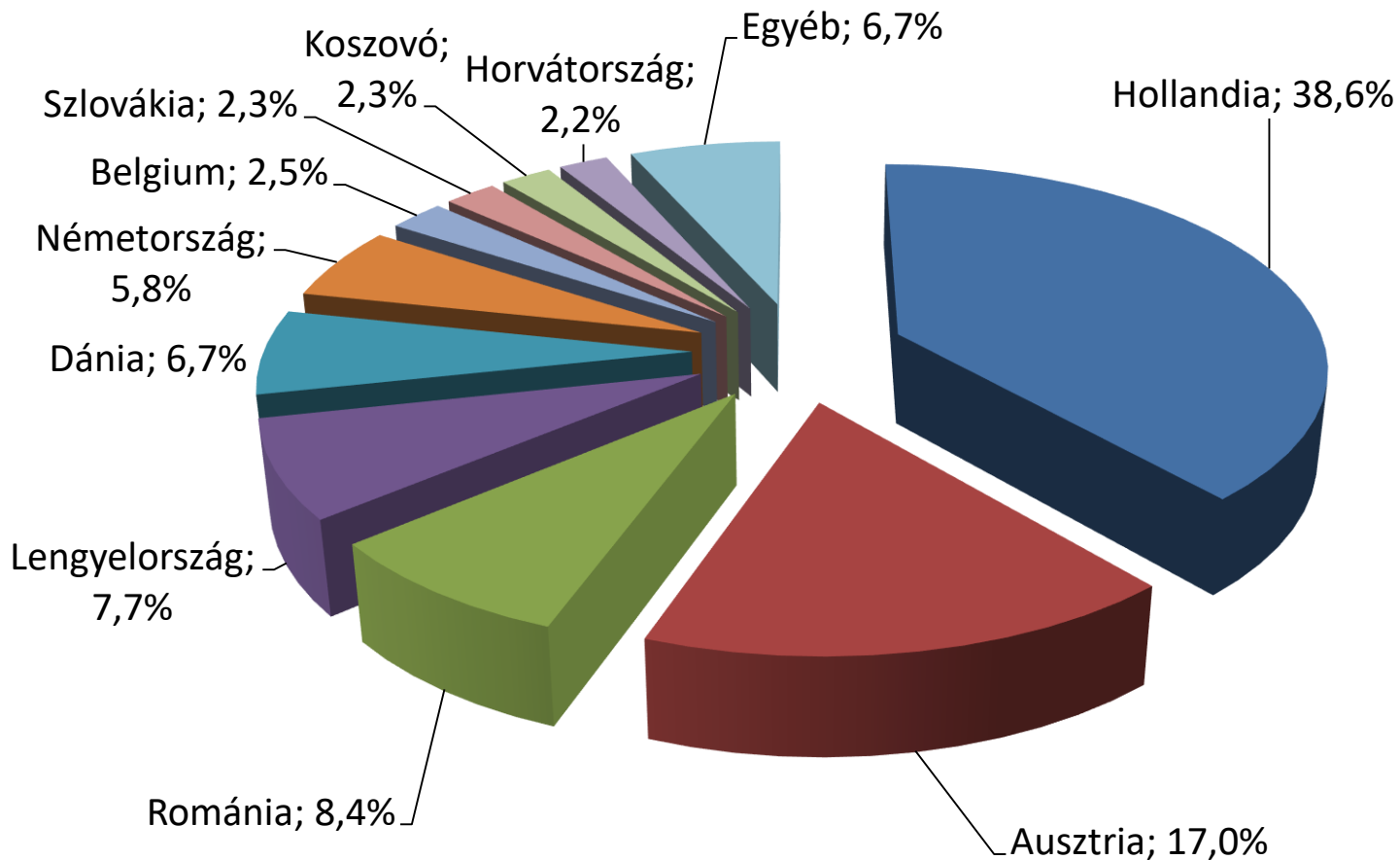

A marhahús külkereskedelem alakulása (millió euró)

A marhahús export fő célországai 2017-ben (%)

A támogatási rendszer - 2018

Területalapú támogatás (2018. évi kérelmek*)

- Összes alaptámogatást (SAPS) igénylő: 172 204 termelő
- Igényelt alaptámogatás (SAPS) jogosult területe: 4,9 millió ha
- Alaptámogatás (SAPS) keretösszege: ~ 221 milliárd forint

Egyes jogcímek értéke

Jogcím megnevezése	euró	forint (312 Ft/EUR**)
Alaptámogatás (SAPS)	143,31	44 712
Zöldítés	81,03	25 281
Alaptámogatás+zöldítés	224,3	69 994
Fiatal gazdák támogatása	67,9	21 185

* A kérelmezett adatok alapján készült modellszámítás során becsült érték. A Kincstár ellenőrzése alapján az összegek változhatnak

** tervezési árfolyam

Termeléshez kötött támogatások értékei - 1. (2018. évi kérelmek tükrében*)

Megnevezés	Igényelt egyed	Fajlagos támogatás	Keret
	darab	forint, 312 Ft/EUR**	Millió forint
Anyatehén	246 726	44 170	10 897,8
Hízottbika	87 455	16 021	1 401,1
Tejhasznú tehén	212 505	101 100	21 484,2

* A kérelmezett adatok alapján készült modellszámítás során becsült érték. A Kincstár ellenőrzése alapján az összegek változhatnak

** tervezési árfolyam

Termeléshez kötött támogatások értékei - 2. (2018. évi kérelmek tükrében*)

Magnevezés	Igényelt egyed, terület	Fajlagos támogatás	Keret
	hektár	forint, 312 Ft/EUR**	Millió forint
Szemes fehérjetakarmány	66 857	62 675	4 190,3
Szálas fehérjetakarmány	179 497	23 345	4 190,3

* A kérelmezett adatok alapján készült modellszámítás során becsült érték. A Kincstár ellenőrzése alapján az összegek változhatnak

** tervezési árfolyam

Átmeneti nemzeti támogatások keretei és fajlagos összegei* - 2018

ÁNT jogcím	Várható kvóta (db) várható TB	Maximális fajlagos támogatás €/egyed, €/t	Tényleges fajlagos támogatás Ft/egyed, Ft/t	Tényleges boríték (millió Ft)
Húsmarha term. elválasztott	97 963	117,15	30 000	2 938,9
Anyatehén term. kötött	117 000	71,24	22 229	2 600,7
Szarvasmarha extenzifikációs támogatás term. elválasztott	76 903	108,38	30 000	2 600,6
Tejtámogatás term. elválasztott	1 862 395 828	0,0175	5,45	10 143,1

* 312 Ft/euró tervezési árfolyam

Nemzeti támogatások I.

- Az **átmeneti nemzeti támogatások** rendszerét az AM 2020-ig mindenképpen fent kívánja tartani.
  - 2018-ban az AM – az előző évhez hasonlóan – **tervezi az előrehozott tárgyévi előlegfizetést**, amelyre október 16-át követően kerülhet sor.
-

Tenyésztőszervezeti kifizetések 2018-ban (2018.01.01.-2018.08.24.)

Tenyésztőszervezet	Összeg tenyésztőszervezetenként (Ft)
Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete	343 413 520
Magyartarka Tenyésztők Egyesülete	35 252 250
Koncentrált Tejű Fajták Tenyésztő Egyesület	6 116 300
Limousin és Blonde D'Aquitane Tenyésztők Egyesülete	26 321 400
Magyar Bivalytenyésztők Egyesülete	3 512 600
Magyar Charolais Tenyésztők Egyesülete	31 723 200
Magyar Hereford Angus Galloway Tenyésztők Egyesület	952 900
Magyar Szürke Szarvasmarhát Tenyésztők Egyesülete	9 301 600
Magyartarka Tenyésztők Egyesülete	76 420 800
Murray Grey Tenyésztők Egyesülete	1 893 00
Összes idei évi lehívás összege együttesen (29 tenyésztőszervezet)	937 666 640

Agrár Széchenyi Kártya

Hitel típusa: Maximum 3 év futamidejű szabad felhasználású folyószámlahitel

Támogatás: 4 százalékpontos kamattámogatás és 50%-os kezesi díj támogatás

A ténylegesen fizetendő kamat mértéke jelenleg 0,11%/év.

- **A felvehető hitel összege 500 ezer Ft - 100 millió Ft**, a lezárt üzleti évvel nem rendelkező fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtható hitel összege 25 millió Ft.
- A tárgyi biztosíték nélkül (tehát az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességvállalásával és egy harmadik magánszemély készfizető kezességvállalásával) felvehető hitel összege 25 millió Ft.

A konstrukció 2011. évi indulása óta:

- **Több mint 11 000 darab hitelszerződés** került megkötésre,
- **a kihelyezett hitelösszeg meghaladta a 107 Mrd Ft-ot**
- **folyamatos bővülést mutat a fennálló hitelállomány összege, jelenleg mintegy 64 Mrd Ft.**

Vidékfejlesztési Program

Állattenyésztési beruházások támogatása

Már nem pályázható felhívások!

- Jogosultak köre: min. 6000 € STÉ-vel és min. 50% mg-i tevékenységből származó árbevétellel rendelkező mezőgazdasági termelők, és csoportjaik. (termelői csoportok, térsz-ek, konzorciumuk)
- Támogatási intenzitás: 50 % - Konvergencia régiókban, 40 % - Közép-Magyarországi régióban (a kollektív beruházások, és a fiatal gazdák +10 százalékpont intenzitásra jogosultak)

Állattartó telepek korszerűsítése

Támogatási keret: **5,95 Mrd Ft**
Támogatott kérelem: **125 db**
Köt. vállalás: **4,12 Mrd Ft**

Trágyatároló építése és korszerűsítése

Támogatási keret: **5,57 Mrd Ft**
Támogatott kérelem: **302 db**
Köt. vállalás: **6,22 Mrd Ft**

Baromfitartó telepek korszerűsítése

Támogatási keret: **19,86 Mrd Ft**
Beérkezett kérelem: **426 db**
Köt. vállalás: **31,76 Mrd Ft**

Sertéstartó telepek korszerűsítése

Támogatási keret: **19,86 Mrd Ft**
Támogatott kérelem: **214 db**
Köt. vállalás: **31,05 Mrd Ft**

Juh- és kecsketartó telepek korszerűsítése

Támogatási keret: **3,97 Mrd Ft**
Támogatott kérelem: **542 db**
Köt. vállalás: **5,78 Mrd Ft**

Szarvasmarhatartó telepek korszerűsítése

A felhívás célja:

- a szarvasmarhatartásra, valamint az előállított termék kezelésére, tárolására szolgáló épületek, építmények kialakításának, valamint az állattartáshoz kapcsolódó eszközök, gépek beszerzésének támogatása;
- a szarvasmarhatartó telepek létesítményeinek épületenergetikai, épületgépészeti felújításának, valamint a megújuló energia hasznosítására irányuló technológiák beszerzésének támogatása.

Támogatási keret: **23,21 Mrd Ft**

Támogatási összeg:

- egyéni projekt: max. 500 millió Ft
- kollektív projekt: max. 1 Mrd Ft

Beérkezett kérelmek száma: **1 359 db**

Támogatási igény: **75 Mrd Ft**

Támogatott kérelmek száma: **624 db**

Támogatási összeg: **38,23 Mrd Ft**

Kifizetéssel érintett kérelmek száma: **86 db**

Kifizetett összeg: **0,90 Mrd Ft**

A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése

A felhívás célja:

Az alacsony létszámmal rendelkező védett őshonos és a veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták (A *magyartarka szarvasmarha veszélyeztetett fajtaként van nyilvántartva*) nőivarú - baromfifélék esetén vegyes ivarú - állományának a fajták eredeti tartási-, takarmányozási körülményekhez hasonló, in situ feltételek közötti, tenyésztésben történő életképes populációjának fenntartása a genetikai állomány megőrzéséről és az adott állatfajták fennmaradását biztosító tenyésztési programokról szóló jogszabályok keretein belül.

Támogatási keret: **14 Mrd Ft**

Támogatott kérelem: **1542 db**

Köt. vállalás: **13,90 Mrd Ft**

Jogosultak: A nyilvántartási rendszerekben szereplő, az állatok tartójaként bejegyzett állattartó.

Támogatás maximális mértéke: szarvasmarhafélék – 300 eurónak megfelelő forintösszeg/egyed/év

Védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának ex situ vagy in vitro megőrzése, továbbá a genetikai beszükülést megelőző tanácsadói tevékenységek támogatása

A felhívás célja

A védett őshonos és veszélyeztetett helyzetbe került mezőgazdasági állatfajták :

- genetikai anyagának (sperma, embrió vagy petesejt) begyűjtése, mélyhűtve történő tárolásra előkészítése, laboratóriumi körülmények közötti tárolása mélyhűtéses eljárással,
- genetikai vizsgálatok elvégzése,
- hímivarú egyedeinek (kivéve baromfifélék) az eredeti tartási-, takarmányozási feltételektől eltérő módon, ex situ környezetben történő megőrzése,
- megőrzését segítő tenyésztési-, génmegőrzési feladatok ismertetése a tenyésztőkkel, szaktanácsadás a végrehajtásban, a hasznosítási feltételek megteremtésének elősegítése.

Támogatási keret: **3,83 Mrd Ft**

Támogatott kérelem: **179 db**

Köt. vállalás: **5,14 Mrd Ft**

Jogosultak:

In vitro génmegőrzés esetén: tenyésztési hatóság, valamint kutatási- és felsőfokú oktatási intézmények, mesterséges termékenyítő állomások, embrió-átültető állomások, spermatároló központok, tenyésztőszervezetek.

Ex situ génmegőrzés esetén: a tenyésztőszervezetek, valamint azon fajta esetében, ahol központi nevelés nem folyik, a tenyésztőszervezetek tagjai is.

A tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás

A felhívás célja:

a vállalt kötelezettségek következtében felmerülő többletköltségek és elmaradt bevétel ellentételezés céljából felmerült költségek kompenzálása.

Támogatást igénylők köre:

- a termelő aki/amely rendelkezik 2007. évi XVII. törvény szerint ügyfél-azonosítóval, nyilvántartásba vett ügyfél;
- az aktív mezőgazdasági termelő, aki a nyilvántartási rendszerekben az állatok tartójaként bejegyzett állattartóként szerepel, hatósági állatorvos által ellenjegyzett nyilatkozattal rendelkezik arról, hogy tenyészei maradéktalanul megfelelnek a hatályban lévő állatjóléti előírásoknak.

Támogatási keret: **36,53 Mrd Ft**

Támogatott kérelem: **569 db**

Köt. vállalás: **70,97 Mrd Ft**

AGRÁRMINISZTÉRIUM

KAP reform

Az új Többéves Pénzügyi Keretről (MFF)

Az elmúlt időszakban egyre több tagállam, valamint a Bizottság is jelezte, hogy **a hagyományos politikák védelme érdekében szükség lesz az EU költségvetésének főösszegét az EU GNI 1%-a fölé emelni.**

Az új MFF javaslat 2018. május 2-án jelent meg.

Az MFF főösszegére vonatkozóan **2018-as áron 1 134,6 milliárd euró javasoltak**, ami az EU 27-ek **GNI-ának 1,11%-ával** egyezik meg.

Ez az arányokat tekintve csökkenés **a 2014-2020 közötti időszak 1,13%-os mértékéhez képest**

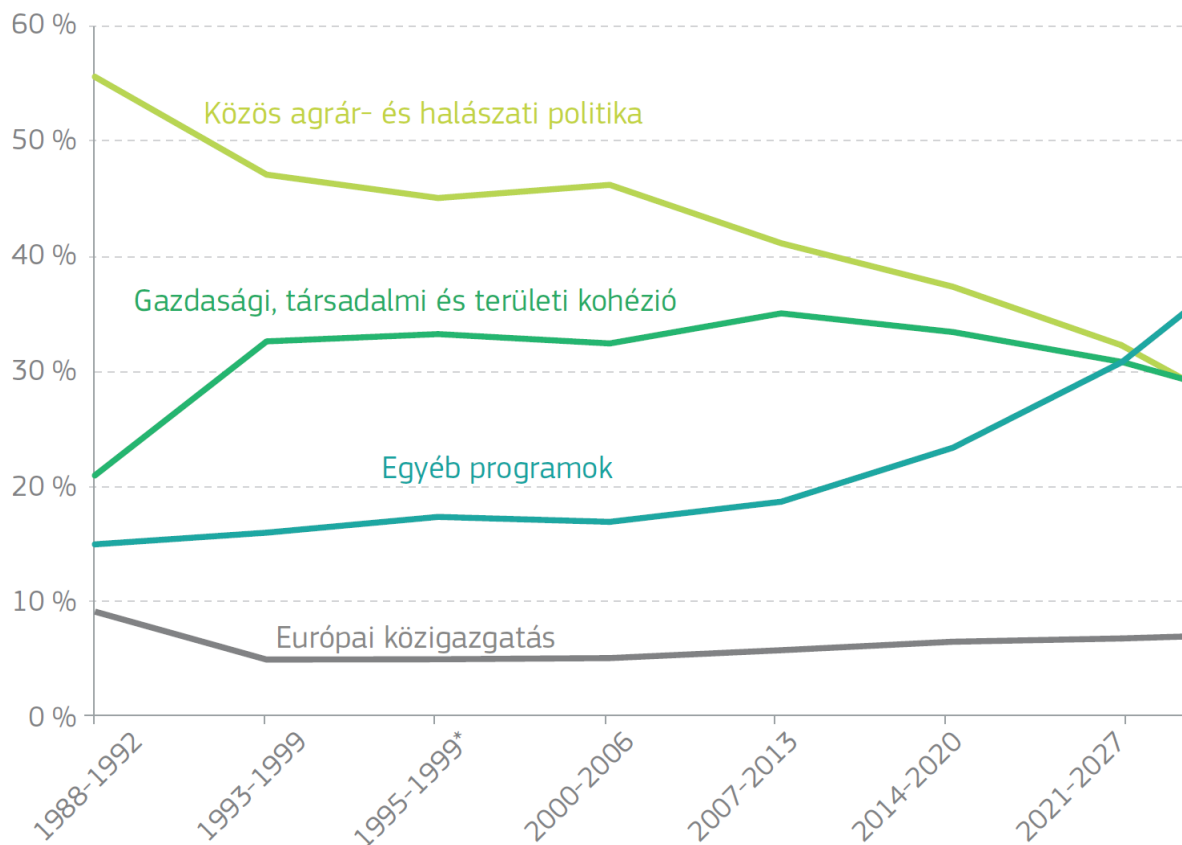
MFF - a legfontosabb politikai területek összefoglalása

HATÁS - nehéz költségvetési környezet

- **Brexit** 12 milliárd hiány
- **Új kihívások** (migráció, biztonság és védelem stb.)

KAP részarány

- 2014-2020: **37.6%** (EU-28) - 2020: 34.7%
- 2021-2027: **28.5%** (EU-27) - 2027: 26.9%

Uniós szintű specifikus KAP célok

1. **az életképes gazdálkodói jövedelmek és az ellenállóképesség támogatása;**
  2. a **versenyképesség növelése és a piac orientáltság növelése;**
  3. a gazdák helyzetének javítása az **élelmiszerláncban;**
  4. **hozzájárulás az éghajlatváltozás hatásainak csökkentéséhez és az ahhoz történő alkalmazkodáshoz;**
  5. a **fenntartható fejlődés és a természeti erőforrások hatékony kezelésének előmozdítása;**
  6. a **biológiai sokféleség, a természetes élőhelyek és tájkép megóvása;**
  7. az ágazat **új gazdák** számára történő vonzóvá tétele a vidéki területeken;
  8. a foglalkoztatottság, a növekedés, a társadalmi integráció és a helyi fejlesztések elősegítése a **vidéki területeken;**
  9. az **élelmiszerekkel** és az egészséggel kapcsolatos társadalmi elvárások kezelésének javítása
-

A közvetlen kifizetések új rendszerének tervezete

A termeléstől független közvetlen kifizetések a következők:

- a) a fenntarthatóságot elősegítő, **alapszintű jövedelemtámogatás**
- b) a fenntarthatóságot elősegítő, **kiegészítő, átcsoportosítással nyújtható jövedelemtámogatás;**
- c) **a fiatal mezőgazdasági termelők** részére nyújtott kiegészítő jövedelemtámogatás;
- d) **az éghajlat- és környezetvédelmi célokat szolgáló rendszerek**

A termeléstől függő közvetlen kifizetések a következők

- a) a **termeléstől függő** jövedelemtámogatás;
  - b) a **gyapotra vonatkozó** terményspecifikus támogatás.
-

A közvetlen kifizetések új rendszerének tervezete

Az összes közvetlen kifizetés csökkentése
60 000 euró felett és teljes elvonás 100 000 euró felett

Termeléshez kötött jövedelemtámogatás (CIS)

Kiegészítő
jövedelemtámogatás **fiatal
gazdáknak**

Önkéntes támogatási
rendszer **környezeti és
klímavédelmi célokra**
(eco-schemes)

Kiegészítő jövedelemtámogatás
(Complementary redistributive income support)
- redistribúció

Fenntarthatósági alap jövedelemtámogatás
(Basic Income Support for Sustainability) -
SAPS

**Kistermelői
támogatás**

A feltételelési szabályai
A környezet és az éghajlat tekintetében fokozottan

Termeléshez kötött támogatások kifizetésére alkalmazható intézkedések

Termeléshez kötött jövedelemtámogatás (CIS)

- A támogatható ágazatok köre csak minimális mértékben változik a jelenleg hatályos szabályokhoz képest: **gabonafélék, olajos növények, fehérjenövények, hüvelyesek, len, kender, rizs, csonthéjasok, keményítőburgonya, tej és tejtermékek, vetőmagok, juh- és kecskehús, MARHA ÉS BORJÚ**, olíva olaj, selyemhernyó, szárított takarmány, komló, **cukorrépa**, cukornád és cikória, **zöldség-gyümölcs**, rövid vágásfordulójú növények, továbbá nem élelmezési célú növények, a fák kivételével, amelyeket olyan termékek előállításához használnak, amelyek alkalmasak lehetnek a fosszilis anyagok helyettesítésére
- Csak azoknak az **ágazatoknak** nyújtható, amelyek
  - **különösen fontosak gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi szempontból, és amelyek**
  - **nehézségekkel szembesülnek.**
- Éves alapon hektárszám vagy állategység után fizethető.

A jövő Közös Agrárpolitikája

A jövő Közös Agrárpolitikáját úgy kell megalkotni, hogy...

- **szükséges egyfajta folytonosságot biztosítani** a gazdák és a tagállami végrehajtás számára egyaránt; a rendszer jól működő elemeire építve, azok ésszerű továbbfejlesztésével kell választ találni a KAP előtt álló kihívásokra.
- **meg kell találni az egyensúlyt** a környezeti szempontok érvényesülése, valamint a versenyképesség fenntartása között.

Az Agrárminisztérium állattenyésztés fejlesztését célzó tervei

- **A termeléshez kötött támogatások, a piaci programok és a nemzeti támogatások fenntartása, kiszámítható kifizetése alapvető feladat.**
  - **Az intenzív állattenyésztés számára szükséges a folyamatos technológiai fejlesztések támogatása a versenyképesség növelése érdekében.**
  - **Az állattenyésztés kiegyensúlyozott fejlődése érdekében fenn kell tartanunk a lehető legmagasabb szintű állategészségügyi státuszt hazánkban.**
-

Új állattenyésztési szabályozás

- A EU állattenyésztési rendeletének változása következtében az **állattenyésztésről szóló 1993. évi CXIV. törvényt** és végrehajtási rendeleteit **harmonizálni kell** (2018. nov. 1.)
- Kiemelt kormányzati cél a jogszabályok számának a redukálása, általános irányvonal, hogy minél kevesebb, de annál előre mutatóbb rendelkezések kerüljenek kialakításra.
- Legnagyobb változás: egy fajta – több elismert tenyésztő szervezet (kiv. őshonos, veszélyeztetett)
- Cél: a jogharmonizációs kötelezettség „zökkenőmentes” teljesítése
- A végrehajtási rendeletek kodifikálása a törvénytervezettel párhuzamosan zajlik.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

